

การสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อวิธีการเรียนการสอนแบบตามสถานการณ์ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์

ทมนี สุขใส¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อวิธีการเรียนการสอนและความคิดเห็นของรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์ เพื่อกำหนดการวางแผนการสอน และพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป ซึ่งมีความสำคัญต่อผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญ มีการพัฒนาองค์ความรู้ด้านโลจิสติกส์ มีความเข้าใจและสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาแก้ไขปัญหาด้านโลจิสติกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการนำรูปแบบการเรียนการสอนตามสถานการณ์ และนำผลการประเมินความพึงพอใจและการสำรวจความคิดเห็นมากำหนดการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชานี้ให้ดียิ่งขึ้น กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ชั้นปีที่ 3 จำนวน 144 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อวิธีการเรียนการสอนแบบตามสถานการณ์ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ภาพรวมระดับความพึงพอใจของนักศึกษาอยู่ในเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีระดับความพึงพอใจสูงสุดคือ สถานการณ์ทำให้เกิดทักษะในการเรียนรู้เพื่อการตัดสินใจค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.61) รองลงมาคือ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อความสามารถในการนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนมาใช้ร่วมกับการแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.49) และนักศึกษามีความพึงพอใจต่ำที่สุดคือ การให้ข้อมูลของสถานประกอบการเพื่อการวิเคราะห์มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.70) ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ; การเรียนตามสถานการณ์; การเรียนแบบกระตือรือร้น

¹วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

111/3-5 หมู่ 2 ตำบลคลองโยง อำเภอพุทธมณฑล, จังหวัดนครปฐม 73170, ประเทศไทย

อีเมล: tommanee.so@ssru.ac.th

A Survey of Students' Satisfaction to Situational Learning Method in Information Technology in Logistics Subject

Tommanee Sooksai¹

Abstract

This research aims to analyze the outcome of the evaluation of students' satisfaction to learning method and the opinions on Information Technology in Logistics subject, to set teaching plans and develop better students' learning in the future. The research should help students to gain knowledge, ability, and expertise upon developing the knowledge on Logistics. Moreover, students should understand and be able to utilize Information Technology in solving Logistics problems effectively by implementing Situational Learning; and utilizing the outcome of the evaluation of satisfaction and the opinion survey in verification and development of teaching and learning of the Subject with better results. The sample groups consists of 144 junior (3rd year) students of Business Administration School, Logistics Management Program, Logistics and Supply Chains College, Suansunandha Rajabhat University. The tool for gathering data was a questionnaire on students' satisfaction to the situational learning method of Information Technology in Logistics subject. Data analysis utilized the following statistics: percentage, average, and standard deviation.

The research results found that the analysis of overall levels of students' satisfaction was averaged at a high level (Mean = 4.11). When considered item by item, it was found that the highest level of students' satisfaction was situations led students to learn the skills of making decision at the highest average level (Mean = 4.61). Next to that was students were satisfied to the ability to put instructional related theories to solve problems in existing situations at a high average (Mean = 4.49). Finally, students were satisfied at the lowest level in the firms' data supports for appropriate analysis with an average of a high level (Mean = 3.70). in that order.

Keywords: Satisfaction; Situational Learning; Active Learning

¹ Logistics and Supply Chains College, Suansunandha Rajabhat University.

111/3-5 Moo 2, Tombol Khlongyoung, Bhuddamonthon District, Nakhonprathom Province 73170, Thailand.

E-mail: tommanee.so@ssru.ac.th

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดำเนินการเรียนการสอนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์ มุ่งเน้นให้นักศึกษาทราบถึงบทบาทความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีต่อการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ระบบซอฟต์แวร์จัดการข้อมูลที่ใช้ในการจัดการและกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ การศึกษาวิเคราะห์และกำหนดความต้องการของผู้ใช้ การพัฒนาระบบสารสนเทศที่ครอบคลุมกิจกรรมโลจิสติกส์ขององค์กร การออกแบบและบูรณาการระบบสารสนเทศโลจิสติกส์ การนำระบบสารสนเทศด้านโลจิสติกส์ไปใช้ให้เกิดประสิทธิผล การควบคุมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์ ซึ่งจะต้องมีปัจจัยที่สำคัญในการเรียนการสอนคือวิธีการเรียนการสอนที่สามารถสื่อสารกับผู้เรียนให้มีความเข้าใจในหลักการ ทฤษฎี และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานประกอบการให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559 วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในหมวดที่ 8 ข้อที่ 1 เกี่ยวกับการประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร ข้อย่อยที่ 1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอนที่ได้วางแผนไว้สำหรับการพัฒนาการเรียนรู้ด้านต่างๆ กระบวนการที่จะใช้ในการประเมินและปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่วางแผนไว้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้านต่างๆ นั้น พิจารณาจากตัวผู้เรียนโดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องประเมินผู้เรียนในทุกๆ หัวข้อว่ามีความเข้าใจหรือไม่ โดยอาจประเมินจากการทดสอบย่อยการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา การอภิปรายโต้ตอบจากนักศึกษา การตอบคำถามของนักศึกษาในชั้นเรียน ซึ่งเมื่อรวบรวมข้อมูลจากที่กล่าวข้างต้นแล้วก็ควรจะสามารประเมินเบื้องต้นได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ หากวิธีการที่ใช้ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ก็จะ

ต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการสอน หากพบว่ามีปัญหาก็จะต้องมีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป และในข้อย่อยที่ 1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอนที่ได้วางแผนไว้ ด้วยการประเมินการสอนโดยนักศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558)

การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์ มีการใช้รูปแบบการเรียนการสอนในรายวิชาที่หลากหลาย อาทิเช่น วิธีการสอนแบบบรรยาย วิธีการสอนแบบถาม-ตอบ วิธีการสอนแบบอภิปราย วิธีการสอนแบบศึกษาค้นคว้า และวิธีการสอนแบบตามสถานการณ์ เป็นต้น ซึ่งผู้สอนนำวิธีการสอนตามสถานการณ์มาใช้ในการสอนเพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติแก้ปัญหาด้วยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการต่างๆ โดยแบ่งเป็นการทำงานแบบกลุ่ม 3 คน ให้ฝึกทักษะการแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในกรณีศึกษาของสถานประกอบการที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นการเรียนรู้ในกลุ่มพฤติกรรมนิยม หรือ Behaviorism ที่จะต้องแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยในเชิงบริหาร Contingent Theory เป็นการใช้พื้นฐานทางพฤติกรรมนิยมมาใช้อธิบายการบริหารจัดการตามสถานการณ์ (Contingent) โดยมีสาระของทฤษฎีว่า no best way สำหรับการบริหารจัดการ การกำหนดทิศทาง หรือการตัดสินใจ ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้หลักการบริหารแบบมีโครงสร้าง มีแนวคิดเดิมใช้สถานการณ์ หรือเงื่อนไข (Conditions) และความน่าจะเป็น (Probability) เป็นฐานการศึกษา แต่ในปัจจุบันใช้แนวคิดตามสภาพการณ์ (Situation) เป็นฐานการศึกษา โดยการวิเคราะห์สภาพการณ์ภายใน และสภาพการณ์ภายนอก เพื่อกำหนดการปฏิบัติการ และไม่กำหนดการวางเงื่อนไขหรือสถานการณ์มาเป็นฐานการศึกษา (เกษมสันต์ วัฒนานรงค์, 2556) และเพื่อ

ให้การเรียนการสอนทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในสถานประกอบการในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงจัดการเรียนการสอนตามสถานการณ์ขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จริงด้วยการปฏิบัติตามเงื่อนไขของสถานการณ์ทำให้เข้าใจหลักทฤษฎีได้ง่าย เพราะมีกรณีศึกษาที่เป็นสถานประกอบการจริง สามารถแก้ไขปัญหาและเกิดสถานการณ์ย่อยในการแสดงผลที่เกิดขึ้นจากการแก้ไขปัญหาได้ทันที อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งการจัดกิจกรรมนี้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนแบบ Active Learning ทำให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูงเป็นการวิเคราะห์การสังเคราะห์และการประเมินค่ากระบวนการเหล่านี้ผู้เรียนสามารถเพิ่มพูนและสร้างแนวคิดของตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากวิธีการเรียน (Learning How to Learn) และมีทักษะเลือกรับข้อมูลอย่างเป็นระบบ (ศักดา ไชยกิจภิญโญ, 2548)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อวิธีการเรียนการสอนและความคิดเห็นของรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์
2. เพื่อนำผลการประเมินความพึงพอใจและการสำรวจความคิดเห็นมากำหนดการวางแผนดำเนินการสอน และพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ใช้เป็นตัวชี้วัดคุณภาพการสอนตามการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2561
2. ทราบถึงความต้องการและข้อคิดเห็นของผู้เรียนที่มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการสอน และได้รับการถ่ายทอดด้วยวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนการสอน

คำถามการวิจัย

1. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อวิธีการเรียนการสอนตามสถานการณ์ในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์ อยู่ในระดับใด
2. ระดับความรู้และเข้าใจของนักศึกษาในการเรียนการสอนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์

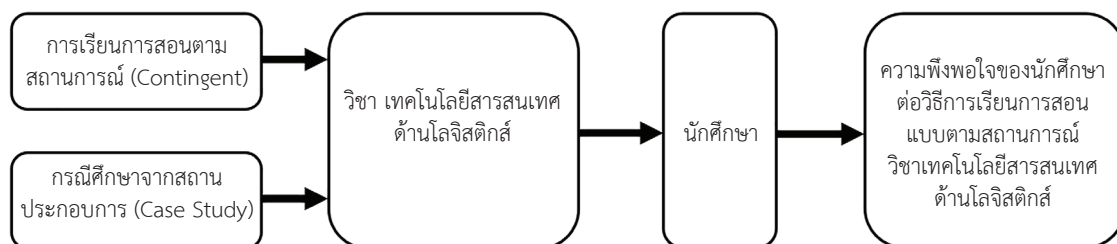
แนวคิดการวิจัย

สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ เป็นส่วนหนึ่งของวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จัดให้การเรียนการสอนตามหลักสูตรโดยยึดตามหลักปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรคือ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีศักยภาพด้านการจัดการโลจิสติกส์ที่เป็นนักปฏิบัติ ผนวกวิชาการเชี่ยวชาญการสื่อสาร ชำนาญการคิด มีจิตสาธารณะ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาในกิจกรรมด้านการจัดการโลจิสติกส์ รวมทั้งสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานโลจิสติกส์ได้ จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่ากระบวนการเรียนการสอนเป็นหัวใจหลักสำคัญของการจัดการศึกษา เป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความรู้ ความคิด และความสามารถในการพัฒนาตนเองและอาชีพการงาน เนื่องจากสภาพสังคม เศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว กระบวนการเรียนการสอนจึงต้องมีการพัฒนาให้มีรูปแบบที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้เพื่อให้เกิดคุณภาพในการพัฒนาคนให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ

ดังที่กล่าวมาข้างต้น การสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อวิธีการเรียนการสอนแบบตามสถานการณ์วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์ ต้องการทราบถึงความต้องการและแนวคิดที่มีต่อวิธีการเรียนการสอนแบบตามสถานการณ์ ซึ่งได้จัดทำวิธีการและกิจกรรมมาประยุกต์ใช้ในรายวิชานี้ ถึงแม้จะ

ในรายวิชาจะมีรูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีการบรรยายอยู่ก่อนนี้ แต่เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านโลจิสติกส์ก็มีความเจริญก้าวหน้าตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องพัฒนานักศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้าตามและ

นำผลการวิจัยที่ไปไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนแก้ไขปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์ต่อไป

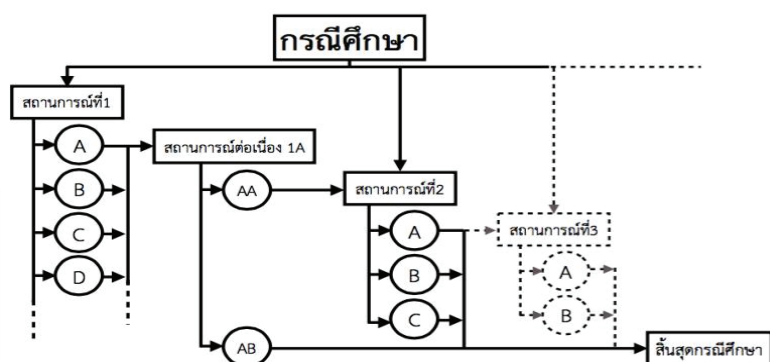

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว (One-short case study) (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2550) ได้แก่นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ชั้นปีที่ 3 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 3 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 144 คน ทำการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามสถานการณ์ (Contingency Learning) ซึ่งผู้สอนกำหนดให้นักศึกษาทำกิจกรรม

กลุ่มละ 3 คน เพื่อแก้ไขสถานการณ์หลักที่เกิดขึ้นในกรณีศึกษาของสถานประกอบการที่กำหนด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้สถานประกอบการกำหนดกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์อย่างน้อย 1 สถานการณ์หลัก และมีสถานการณ์ต่อเนื่องอย่างน้อย 1 สถานการณ์ ตามรูปแบบของ Information System Development for Contingent Instruction on Logistics (ISD-CIL) Model ดังแสดงในภาพ 2 (ทมนี สุขใส, 2561) เพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการตัดสินใจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์ในธุรกิจ

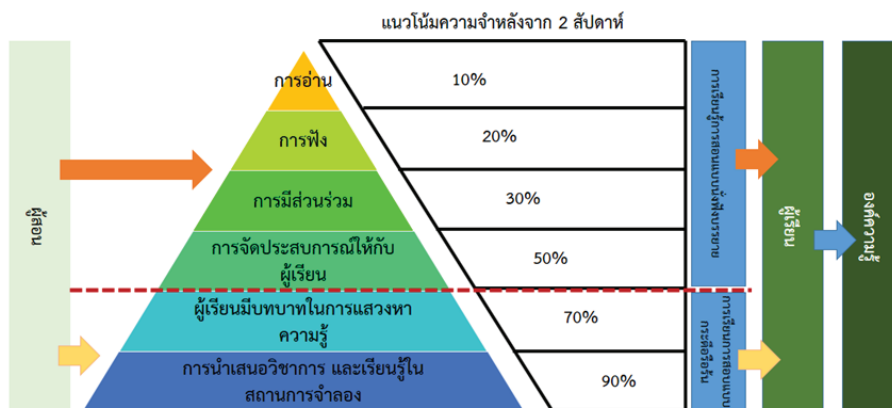

ภาพ 2 Information System Development for Contingent Instruction on Logistics (ISD-CIL) Model (ทมนี สุขใส, 2561)

การเลือกวิธีการสอนตามสถานการณ์มาใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชานี้มีความสอดคล้องกับการเรียนการสอนด้วยวิธี Active Learning ซึ่งเป็นวิธีการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเรียนแบบแก้ปัญหา (Problem-based Learning) การศึกษาด้วยกรณีศึกษา (Case Study) และการจำลองสถานการณ์ (Simulations) ที่สามารถจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่

เสริมสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ ดังภาพ 3

แสดงระดับการเรียนรู้และการจดจำของผู้เรียน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการนำเสนอวิชาการ และการเรียนรู้ในสถานการณ์จำลอง รวมทั้งมีการฝึกปฏิบัติในสภาพจริง ส่งผลให้มีแนวโน้มความจำและความสามารถในการเรียนรู้เกิดขึ้นมากถึงร้อยละ 90

ภาพ 3 ระดับการเรียนรู้และแนวโน้มความจำ (ทมิฬ สุขใส, 2560)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อวิธีการเรียนการสอนแบบตามสถานการณ์ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อวิธีการเรียนการสอนแบบตามสถานการณ์ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์ จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 1 ตัวเลือกของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

โดยกำหนดเป็น 5 ระดับ ผลการตรวจสอบความถูกต้องและค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์ในการวิจัย ซึ่งจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้องหรือค่า IOC (Index of item objective congruence) อยู่ระหว่าง 0.50-1.00

ส่วนที่ 2 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิดมีจำนวน 5 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติร้อยละ วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาโดยใช้สถิติพื้นฐานคือค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) พร้อมแปลความหมายตามเกณฑ์ที่

ผ่านการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI.) อยู่ในกลุ่ม 2 สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

กำหนด ส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมใช้วิธีนำเสนอด้วยความเรียง การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลได้กำหนดเกณฑ์ระดับความคิดเห็น 5 ระดับ (Best, 1981) ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50-5.00 หมายถึงมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-4.49 หมายถึงมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49 หมายถึงปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50-2.49 หมายถึงน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.49 หมายถึงน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์ จากแบบสอบถามจำนวน 144 ชุดที่ได้มา ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อเตรียมนำมาวิเคราะห์ต่อไป

ผลการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักศึกษาต่อวิธีการเรียนการสอนแบบตามสถานการณ์ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์ หลังจากเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชานี้ มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งได้กำหนดหัวข้อประเมินทั้งหมด 10 หัวข้อมีดังตาราง 1

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อวิธีการเรียนการสอนแบบตามสถานการณ์ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์ (n=144)

หัวข้อประเมิน	μ	σ	ระดับความพอใจ
1. ความเหมาะสมของกรณีศึกษาที่นักศึกษาได้รับ	3.78	0.88	มาก
2. ความเหมาะสมของระยะเวลาที่สถานประกอบการในการให้ข้อมูล	3.99	0.99	มาก
3. ความเหมาะสมของระยะเวลาในการแก้ไขสถานการณ์ที่ได้รับ	4.02	0.64	มาก
4. การให้ข้อมูลของสถานประกอบการเพื่อการวิเคราะห์มีความเหมาะสม	3.70	1.09	มาก
5. สามารถนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้ร่วมกับการแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	4.49	0.81	มาก
6. สามารถเรียนรู้การตัดสินใจตามบริบทของธุรกิจได้ดียิ่งขึ้น	4.41	0.66	มาก
7. สถานการณ์ทำให้เกิดทักษะในการเรียนรู้เพื่อการตัดสินใจ	4.61	0.67	มากที่สุด
8. วิธีการเรียนการสอนตามสถานการณ์เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างอิสระ	4.00	0.99	มาก
9. มีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในอนาคต	3.92	0.55	มาก
10. ภาพรวมของการเรียนการสอนตามสถานการณ์ในรายวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศด้านโลจิสติกส์	4.20	0.89	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.11	0.82	มาก

ผ่านการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI.) อยู่ในกลุ่ม 2 สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมของ นักศึกษาต่อวิธีการเรียนการสอนแบบตามสถานการณ์ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์ อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.11 และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.82

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเข้าศึกษาในสถาน ประกอบการ เนื่องจากสถานการณ์ทำให้เกิดทักษะ ในการเรียนรู้เพื่อการตัดสินใจ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 รองลงมาอันดับที่สองนักศึกษามีความพึงพอใจต่อความสามารถในการนำทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนมาใช้ร่วมกับการแก้ไข สถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 อันดับ ที่สามนักศึกษามีความพึงพอใจต่อสามารถเรียนรู้การ ตัดสินใจตามบริบทของธุรกิจได้ดียิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.41 อันดับที่ดีภาพรวมของการเรียนการ สอนตามสถานการณ์ในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้าน โลจิสติกส์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 อันดับที่ทำ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของระยะ เวลาในการแก้ไขสถานการณ์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 อันดับที่ทำนักศึกษามีความพึงพอใจต่อวิธีการ เรียนการสอนตามสถานการณ์เน้นให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้อย่างอิสระ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 อันดับที่ดี นักศึกษามีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของระยะ เวลาที่สถานประกอบการในการให้ข้อมูล มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.99 อันดับที่ทำนักศึกษามีความพึงพอใจ ต่อประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้ในอนาคต มีค่า เฉลี่ยเท่ากับ 3.92 อันดับที่ทำนักศึกษามีความพึง พึงพอใจต่อความเหมาะสมของกรณีศึกษาที่นักศึกษา ได้รับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 สุดท้ายอันดับที่สิบ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการให้ข้อมูลของสถาน ประกอบการเพื่อการวิเคราะห์มีความเหมาะสม มีค่า เฉลี่ยเท่ากับ 3.70

ส่วนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่ได้จาก ข้อมูลนักศึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้

1) เนื่องจากเป็นกรณีศึกษาจริงในสถาน ประกอบการ นักศึกษาจึงสามารถเสนอทางเลือกใน การแก้ไขปัญหาได้เพียง 1 ทางเลือก และส่งผลให้ เกิดสถานการณ์ย่อยได้เพียง 1 สถานการณ์ จึงสิ้นสุด กรณีศึกษา

2) ความสามารถในการสร้างทางเลือกเพื่อ แก้ไขปัญหาค่อนข้างจำกัด เนื่องจากสถานประกอบการ ไม่ไว้วางใจให้นักศึกษาดำเนินการ และแนวทางการ แก้ไขปัญหาในบางกรณีมีต้นทุนค่อนข้างสูง

3) การทำงานเป็นกลุ่มย่อยในสถานประกอบการ สามารถแก้ไขปัญหาได้ตามสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น จึงช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้นเพราะทุกคนสามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างครบถ้วน

4) ระยะเวลาในการเข้าสู่สถานประกอบการ มีค่อนข้างจำกัด ควรเพิ่มเวลาให้มากขึ้น ซึ่งจะทำให้ นักศึกษาสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่อเนื่องได้ดี ยิ่งขึ้น

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา ต่อวิธีการเรียนการสอนแบบตามสถานการณ์ วิชา เทคโนโลยีสารสนเทศด้านโลจิสติกส์ โดยรวมมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าสถานการณ์ ทำให้เกิดทักษะในการเรียนรู้เพื่อการตัดสินใจ ช่วย ทำให้นักศึกษามีความเข้าใจในการเรียนการสอนใน รายวิชานี้มากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากระดับความพึง พึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดและยังทำให้นักศึกษาสนใจ ในการเรียน มีความกระตือรือร้นที่จะแก้ไขปัญหา จากกรณีศึกษาโดยนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในรายวิชา มา ประยุกต์ใช้แก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้น สำหรับอันดับ สุดท้ายที่นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการให้ข้อมูลของ สถานประกอบการเพื่อการวิเคราะห์มีความเหมาะสม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ในระดับมาก สามารถ

อธิบายได้ว่า สถานประกอบการที่ให้ความอนุเคราะห์กรณีศึกษาแก่นักศึกษานั้นมีเจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลค่อนข้างน้อยเนื่องจาก เจ้าหน้าที่แต่ละท่านมีภารกิจในการทำงานประจำของตนเอง จึงมีเวลาให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ไม่มากนักทำให้นักศึกษานำข้อมูลนั้นมาใช้วิเคราะห์และตัดสินใจเพื่อหาแนวทางแก้ไขในกรณีศึกษาได้ยากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของนักศึกษาข้อที่ 2 และข้อที่ 4 สำหรับแนวทางการแก้ปัญหา คือ การร่วมทำความเข้าใจกับสถานประกอบการในการขออนุเคราะห์ข้อมูลนอกเวลางานร่วมด้วย เพื่อให้ นักศึกษามีเวลาเพียงพอต่อการซักถามปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในกรณีศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง ส่วนปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ อาทิเช่น การมีหนังสือหรือตำราประกอบการเรียนการสอนเพื่อทบทวนความรู้

เนื่องจากแหล่งความรู้ส่วนใหญ่เกิดจากเทคโนโลยีที่ประยุกต์ใช้ในสถานประกอบการซึ่งมีอยู่หลากหลายรูปแบบ เนื้อหาต่างๆ ยังไม่ถูกเรียบเรียงอย่างเหมาะสม จึงเป็นแนวคิดที่อาจารย์ผู้สอนจะรวบรวมข้อมูลดังกล่าวมาผลิตเอกสารประกอบการสอนขึ้นมาใช้กับรายวิชานี้ต่อไป และประเด็นต่อมาเรื่องระยะเวลาในการเรียนวิชานี้มีค่อนข้างจำกัด ซึ่งเป็นรายวิชาที่ยากและมีเนื้อหาในรายวิชาที่มาก ครอบคลุมเทคโนโลยีด้านโลจิสติกส์ในทุกกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ จึงไม่สามารถฝึกทดลองปฏิบัติในเทคโนโลยีได้ครบถ้วน อาจารย์ผู้สอนจึงจำเป็นต้องแก้ไขโดยให้มีการแยกปฏิบัติแล้วจึงนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้ร่วมกันภายในห้องเรียน ซึ่งจะทำให้ นักศึกษาสามารถปรึกษาหรือสอบถามแลกเปลี่ยนปัญหากับอาจารย์ผู้สอนได้ โดยไม่ส่งผลกระทบด้านเวลาเรียนกับรายวิชาอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. (2556). **การเรียนการสอนตามสภาพการณ์** (Contingent Teaching and Learning). (ออนไลน์). ค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/338986>
- ศักดิ์ดา ไซกิจภิญโญ. (2548). สอนอย่างไรให้ Active Learning. **วารสารนวัตกรรมการเรียนการสอน**, 2(1), 12-15.
- ทมนี สุขใส. (2561). การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการสอนตามสถานการณ์ เรื่องโลจิสติกส์. **วารสารวิชาการครูศาสตร์อุตสาหกรรม**, 9(1), 95-102.
- ทมนี สุขใส. (2560). การประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบกระตือรือร้นสำหรับนักศึกษามหาบัณฑิตในมหาวิทยาลัยเอกชน. **วารสารวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน**. 3(1), 16-27.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). **คู่มือประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2550). **คู่มือนักวิจัยมือใหม่**. กรุงเทพฯ: วงศ์สว่างการพิมพ์.
- Best, W. J. (1981). **Research in Education** (4th ed.). New Jersey: Prentice-Hall.